

59 . Ostrov | Județ: Tulcea | Punct: Piatra Frecăței | Anul: 2008

Anul: 2008

Cod RAN: 161115.01

Perioade: Antichitate, Evul Mediu

Epoci: Epoca romană timpurie, Epoca romană târzie, Epoca medievală timpurie

Tipuri sit: amenajare/construcție

Categorii sit: Apărare (construcții defensive), Religios, ritual și funerar

Autori: Alexandru Barnea, Mihaela Iacob, Eugen Dorel Paraschiv, Simina Stanc

Instituții: Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași - Facultatea de Biologie

Raport

Fortificația Beroe, amintită în mai multe itinerarii de epocă romană¹, este situată în punctul Piatra Frecăței, la 2,5 km S de localitatea Ostrov, jud. Tulcea. Masivul stâncos pe care se află amplasată aceasta constituie punctul de convergență al unui braț vechi al Dunării (Băroi) cu actualul traseu al fluviului. Nu se știe data la care a fost realizată incinta. Cetatea a fost părăsită la începutul sec. VII (ultima monedă romano-bizantină descoperită a fost emisă de Focas), locuirea reluându-se aici odată cu revenirea bizantinilor la Dunărea de Jos. Spre N, pe un alt promontoriu, se află o așezare civilă suprapusă ca și cetatea, de așezarea medievală timpurie (sec. XI – XII).

În anul 1898 fortificația a fost localizată de către inginerul topograf P. Polonic, care afirma că incinta era vizibilă, aceasta având formă trapezoidală. În anul 1911, C. Moisil o amintește ca cetate octogonală, dar observațiile diferite ale celor doi, la distanță de un deceniu, ne fac să ne îndoim că incinta se observa cu exactitate în teren.

Începând cu anul 1958, la N de cetate a fost cercetată parțial, de către A. Petre, o întinsă necropolă din perioadele romană, romano-bizantină și medievală timpurie (peste 1100 de morminte) și o bazilică paleocreștină, care a funcționat în sec. IV – VI p. Chr.

În perioada 1971 – 1973, D. Vâlceanu și Al. Barnea au întreprins cercetări arheologice în cetate; aceștia au ajuns, în câteva secțiuni, pe ultimul nivel de locuire de epocă romano-bizantină, datat în a doua jumătate a sec. VI.

Cercetările din interiorul fortificației au fost reluate între anii 1998 – 2002, de către un colectiv condus de Al. Barnea². S-a constatat că, în zonele de S și de E incinta de epocă romană s-a prăbușit în Dunăre, iar în cele din N și de V spre șanțul care separa cetatea de așezarea civilă (un tronson din zona de NV, descoperit în poziție orizontală, suprapus de o locuință medievală timpurie, demonstrează că fenomenul s-a produs între sec. VII și X). Au fost descoperite câteva complexe (gropi menajere) din epoca bronzului și din prima epoca a fierului și trei niveluri de locuire romane și romano-bizantine (sec. II – VII p. Chr), distruse, în cea mai mare parte de complexe medievale timpurii (sec. XI – XII p. Chr). Singura construcție de epocă romană descoperită este un bazin, care fusese considerat de E. Comșa “zid de cetate”, iar de A. Petre “turn romano-bizantin”. Pe promontoriul de la N de cel pe care se afla fortificația (în așezarea civilă) au fost surprinse două niveluri romane timpurii (sec. II – III p. Chr) și unul romano-bizantin, suprapuse sau perforate de complexe medievale timpurii (o locuință și patru morminte).

În ceea ce privește stratul arheologic de perioadă medievală timpurie (sec. XI – XII), au fost surprinse 19 complexe de locuit semiadâncite sau de suprafață, dintre care doar unul a fost cercetat în totalitate (o locuință semiadâncită, cu dimensiunile de 4 x 4,5 m); unele dintre acestea aveau cuptoare (pietrare) în formă de potcoavă. De asemenea, au mai fost descoperite mai multe gropi menajere și un pietrar realizat direct în

pământul steril. În complexele medievale timpurii, au fost descoperite foarte multe vase ceramice (vase-borcan – unele întregi sau întregibile, amfore, ulcioare, căldări etc.), obiecte de podoabă, monede, la care se adaugă un important lot de oase de animale. Din acesta din urmă, au fost date spre studiu doar cele ce aparțin cu siguranță complexelor medievale timpurii. [Dorel Paraschiv]

Informații suplimentare online

[Raportul 4053 din cronica.cimec.ro](http://raportul4053.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.cimec.ro)
